

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 6 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavko uredništvo in u. rava je v Trstu, ul. ca. — Commerciale št. 8 10, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljave in dopisi. — Za Ljubljano in okolice je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemamo stane „Jutro“ mesečno K. 1.50, četrtletno K. 4.50, celoletno K. 18.— za inozemstvo celoletno K. 28. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četverstolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primoren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Konzorcij „Jutra“

Da se „Jutro“ osigura obstoj in redno izhajanje, je sklenilo nekoliko njegovih prijateljev v Trstu sestaviti poseben konzorcij, katerega član postane lahko vsak prijatelj „Jutra“. Pozivamo torej vse naše prijatelje, ki bi hoteli postati člani konzorcija proti vplačilu prav majhnega deleža, da se obrnejo na našo glavno upravo v Trstu, ali pa na podružnico „Jutra“ v Ljubljani, kjer dobijo natančnejša pojasnila.

Upamo, da se prijavi takoj zadostno število članov, tako, da se konzorcij lahko takoj sestavi. Z združenimi močmi se bo dalo „Jutro“ ne samo vzdržati, temveč tako spopolniti in razviti, da bo lahko popolnoma odgovarjalo svoji nalogi.

„Jutrov“ sklad.

Od zadnjega izkaza so nam poslali naši naročniki, ki nočejo biti imenovani, skupni znesek K 29.60.

G. Hribar v Ilirski Bistrici je nabral pri zvestih čitateljih „Jutra“ v hotelu Tomšič K 3.60.

Vesela družba na Proseku 3 K 20 v.

G. Katarina Bizjak v Ljubljani 1 K.

Neimenovani v Ljubljani 1 K.

Neimenovani v Ljubljani 5 K.

G. Verli Novi Udmat 50 v.

Neimenovani v Ljubljani 1 K.

„Jutrov“ križev pot.

Osem dni ni izhajalo „Jutro“. To je prvokrat in upajmo tudi zadnjikrat, da je moral nastati v izhajanju „Jutra“ presledek, ki je tako vznemirjal naše prijatelje in tako razveselil naše sovražnike.

Da, naši prijatelji so bili resnično vznemirjeni, kar spričujejo številna pisma in brzojavke, ki smo jih prejeli te dni iz vseh slovenskih krajev. Bali so se naši prijatelji da „Jutra“ nikakor več ne dobijo v roke, bali so se, da je omagalo na svojem križevem, s trnjem postlanem potu, ki ga mora hoditi kot edini slovenski neodvisni list, ki ni sklepal in neče sklepati kompromisov z razmerami, ki vladajo na Slovenskem, temveč hodi pogumno in drzno svojo pot, ne oziraje se ne na levo in ne na desno, zupajoč samo v svojo moč.

Veseli bodo ti naši prijatelji sedaj, ko zopet dobijo v roke od mrtvih vstalo „Jutro“ in žalost in jeza obide one „plemenite“ duše, ki so mu hotele pisati nekrolog in ga obrniti mrtvega, ko se živega niso upali. Tudi osel je obrnel umirajočega leva in uredniki „Dneva“ so se že hvalili po Ljubljani, da bodo napisali „Jutru“ „lep“ nekrolog in so opustili ta namen še-le, ko so zvedeli, da „Jutro“ ni umrlo, temveč da je nastal radi razmer, ki so močnejše od njega, — kratek presledek v njegovem izhajanju.

Te „plemenite“ duše okoli „Dneva“ mislijo, da „Dan“ samo zato ne more uspevati, ker „Jutro“ izhaja in so upale, da postanejo vsi prijatelji neodvisnega „Jutra“.

LISTEK.

Ljubimeca pariška.

(Nadaljevanje „Nostradama“).

VIII.

Hiša v ulici Trisrandi.

„Tukaj je!“ je zamrmrala gospa sama pri sebi in obstala pred neko hišo.

„Tukaj je!“ so zamrmrale nerazločno njene trepetajoče ustnice. In pogled njenih oči je z globoko tesnobo obvisel na hišnih vratih.

Gospa brez imena je odklenila s ključem, ki ga je imela okrog vratu. In vstopila je!... Stopila je v svojo hišo v ulici Trisrandi!...

Tudi Ilj je vstopit in skrbno ravnal vrata. V ozadju veže so bile stopnjice. Šla sta po njih navzgor. Gospa je prižgala svečo, Ilj pa je položil Roajala na posteljo. Gospa brez imena je stopila bliže, s svečo v roki. Luč je obsijala fino obličje Roajalovo; gospa je stala nepremično in motrila ta obraz...

kar čez noč prijatelji Ribnikar-Dimnikovega „Dneva“ kakor hitro „Jutro“ preneha izhajati.

Smešno! „Dan“ zato ne more uspevati, ker leži na njem prokletstvo greha, v katerem je spočet, njega slovensko ljudstvo ne mara, ker ga je poklicala k življenju dobičkalnost in politična spekulacija in tudi ako bi „Jutro“ resnično umrlo, „Dan“ vseeno ne bi uspeval, ker onih simpatij, ki jih živi „Jutro“ od svojega postanka, „Dan“ nikdar ne bo vžival, o tem naj bodo prepričane one „plemenite“ duše, ki se zbirajo okoli „Dneva“.

Veliko veselje je vladalo, seveda, tudi v „Katoliški Tiskarni“, ko se je razširil glas, da je „Jutro“ umrlo in tem večja žalost je nastopila potem, ko se je zvedelo, da hoče „Jutro“ — vstati iz groba in nadaljevati s podvojeno močjo svoj križev pot.

Naj se naši sovražniki ne norčujejo iz naša revščine, ker ta revščina je najboljši dokaz, da „Jutro“ ne sklepa kompromisov, temveč da je trdno v svojih temeljnih načelih, ki so ga poklicala k življenju. Da, ko bi hoteli prodajati naše prepričanje, ko bi hoteli služiti dobičku, bi „Jutro“ bilo bogato in nikdar ne bi prihajalo v zadrege, ker je dosti takih, ki bi hoteli izkoristiti simpatije, ki jih „Jutro“ živi v občinstvu, v bogsigavedi kake namene, ali mu pa vsaj z zlatom zamašiti usta. Ali „Jutro“ ni za take „kšefte“, ono ostane čisto in neomadeževano, vedno neodvisno, ali ga pa sploh ne bo!

To smo že izjavljali in naši prijatelji nam to verujejo, ker vidijo, v kakih razmerah se nahaja „Jutro“ — radi svoje doslednosti. Ti prijatelji so nam tudi priskočili na pomoč in nam bodo priskočili sedaj gotovo še v večjem številu in z večjimi prispevki za „Jutrov“ sklad.

Zato gremo pogumno naprej in ne obupujemo!

Trst - Primorje

Ravnateljstvo c. kr. državnih železnic v Trstu ne pozna Slovencev, ker ima na svojem posloppju samo nemške in laške napise. Da to ni prav, se razume samo po sebi, ali nekaj nam dokazujejo ti napisi: da se dobijo v Trstu samo nemški in laški berači, ker je samo v njihovem ma-

terinskem jeziku napisano na ravnateljstvu državnih železnic, da je beračenje tam zabranjeno. — Sicer pa Slovencev ne poznajo niti na c. kr. pošti, kjer ni tudi nobenega slovenskega napisa, kar ono slovensko občinstvo, ki ne zna niti nemško niti italijansko, prav težko občuti. Čudno se nam zdi, da tega ne zapažajo naši voditelji, ki bi se morali vendar pobrigati za to, da spoštuje c. kr. pošta tudi slovenski jezik, ki je v Trstu vendar bolj navaden, kot — nemški. Tudi „Edinost“ se ne zmeni za to, temveč se zadovoljuje s tem, da interpelira pošto ravnateljstvo samo v slučaju, ako kak uradnik na telefonski centrali, ali kje drugje ne zna slovensko. Malo več odločnosti bi bilo potrebno in koristno, ker poštna ali železniška uprava bo spoštovala naš jezik in naše pravice samo, ako bomo mi to od nje odločno zahtevali. To je vendar pravi nonsens, da niti na ravnateljstvu državnih železnic, niti na poštinih uradih v Trstu ni nikjer nobenega slovenskega napisa! Ta nonsens se mora na vsak način odpraviti. — Samo z odločnim nastopom se bomo Slovenci v Trstu uveljavili, dokler bomo pa ponižni, se nihče ne bo zmenil za nas.

„Slov. Delavsko Izobraževalno društvo“ priredi danes svoj prvi peš-izlet in sicer na Prosek. Zbirališče ob 3½ uri pop. pred južnim kolodvorom. Sestanek v prostorih „Gosp. društva“. Nadejati se je obilne udeležbe od strani članov in članic, kakor tudi od strani drugih somišljenikov.

Ogrsko-hrvaško parobrodarsko društvo na Reki. To je društvo, ki takorekoč z svojimi parniki največ denarja zasluži z Opatijo, kar mu sicer niti ne vidimo iz razloga, ker je pri tem društvu polovica naših delničarjev, protestirati bi pa popolnoma opravičeno mogli, da si to društvo dovoljuje brezobzirnost, da na izletnih lepkih v nemškem in madžarskem jeziku imenuje čisto hrvaška mesta kakor Bakar, Omišalj, Rab, Kraljevica i. t. d.: Bucari, Castelmuschio, Arbe, Portor, itd. Zakaj? Ali ni tujec vseeno če bere Bakar ali Buceari, ne razume tako ne enega niti drugega misli si pa po imenu mesta, da je to kje v Italiji, a nasprotno v teh mestih ni o Italijanih ne duha ne sluha. Ali je pa morda premišljena nakana društva, prikazati tujemu svetu našo Liburnijo in hrvaško Primorje kot italijanske naselbine. — Malo več ozira bi že morali ti gospodje imeti proti mestom ki jim indirektno polnijo njihove žepe.

Sitno je človeku, ki se pripelje v Trst na južni kolodvor, ako ima malo več prtljage nesti ven pred kolodvor, kjer so vozovi in hotelski omnibusi, ker postreščkov je na peronu navadno premalo, tako, da je v tem oziru bolj preskrbljeno na mnogih naših manjših železniških postajah. Te dni smo bili pri prihodu dunajskega brzovlaka ob 9. uri zvečer je več potnikov klicalo postreščke, ki jih nikjer ni bilo, oziroma jih je bilo premalo in potem so potniki nosili sami prtljago, ki ni bila majhna in tudi lahka ne. Zakaj ne bi postreščki kaj zaslužili?

Slovensko delavstvo! „Narodna delavska organizacija“ priredi danes v nedeljo, dne 14. aprila izlet v Škedenj. — Zbirališče ob 1:30 pop. pred „Konsumnim društvom“ pri sv. Jakobu, odkoder odhod

nike in ostal sam s prijateljem svoje mladosti. In zdaj se je veliki profos doteknil vprašanja o ženitvi Rolanda s Florizo.

Njegov plameniti pogled je objemal Sent-Andreja tako, da mu ni mogel uiti niti najmanjši drhtljaj njegovega lokavega obličja. Njegova očetovska ljubosumnost je rjula v njem kakor razbrzdana zver. Toda govoril je navidezno popolnoma mirno, in tudi maršal je bil preljubezniv. Nocoj sta bila spet stara prijatelja!...

Rešetala sta pogoje. Prva točka: Sent-Andre se zaveže, da dobi njemu, Ronšrolu, guvernersko mesto v kaki vožni, toda oddaljeni pokrajini. — Hoho, vraga, prijatelj!... Eh, kajpada! Svojo guvernersko dobiš gotovo!... To je s kraljem že zdavnaj dogovorjena reč.

„Zakaj je dogovorjeno?“ se je vprašal Ronšrol, in polno sumen se mu je oglasilo v duši.

„Dobro!“ si je mislil Sent-Andre. „Ujamemo ga za častihlepje, vrlega starega tovariša!“

Druga točka: Sent-Andre se zaveže pregovoriti kralja, da opusti svoj namen, dati njegovi hčeri doto. On, Ronšrol, da noče sprejeti tega, kar so sprejeli celo najbolj ponosni plemenitaši. Tako je in ne drugače! „Oh, Zlomka, zlomka! Prijatelj

ob 2. uri pop. z godbo N. D. O. in drustveno zastavo na čelu. — V Škedenju bo javni shod, — po shodu pa veselica z godbo, petjem in plesom.

Kaj pa to pomeni? Pred velikonočnimi prazniki so prinesli nekateri listi, med temi „Slovenski Narod“ še celo brzojavno vest, da v Voloski-Opatiji ni več prostora za tujce, a železniški sprevodniki so pa v vlakcu med sv. Petrom na Krasu in Reko opozarjali goste, da naj se ne ustavijo v Opatiji, ker tam za njih ni več prostora in da naj se raje odpeljejo v Reko, kjer je prostora v hotelih še dovolj. Kam v tem slučaju „pes taco moli“ ne razumimo, ali dejstvo je, da je vest o pomanjkanju sob v Voloski-Opatiji ogromna laž. Dne 3. aprila t. l. je bilo v Opatiji nastanjenih 4749 gostov, katero število je s tem dnevom doseglo višek tu bivajočih gostov, a še vedno ne napolnilo Opatije in Voloske, kjer je prostora v vilah in hotelih tudi za devet tisoč gostov, kar dokazuje, da je vest o pomanjkanju sob v Voloski-Opatiji popolnoma iz trte zvita, in je bila vržena v svet v kdo ve čem interesu. V letu, ko je najvišja kopališčna sezona, prekorači število v Opatiji-Voloski nastanjenih gostov tudi 6000 in vendar je še vedno sob za drugih 3000 gostov. So pač gotove osebe, katerim je žal, da ta naš slovanski obmorski biser tako lepo cvete in se od leta do leta bolj razvija, ki bi rade, da se ves tok gostov obrne proti gotovim letoštevničnim letoviščem, — ali iz tega ne bo nič, ker na svetu obstoji le en Bled, ena Postonjska jama in tudi samo ena Opatija.

Promet tujcev v Voloski-Opatiji v I. četrtletju 1912. Od 1. januarja do 31. marca t. l. je obiskalo Opatijo 12.135 gostov, to je 1559 oseb več kakor pa prejšnjega leta v tem času, kar je pač v dokaz, da Opatija z vsakim letom napreduje.

Novo poštno poslopje v Opatiji. S 1. aprilom t. l. se je začelo kopati temelj za toli potrebno poštno poslopje, ki mora birti gotovo in izročeno na razpolago poštному ravnateljstvu dne 1. decembra t.

Že tretjič se čudi mož in čudil se bo še večkrat, ker: „JUTRO“ ima življenje trdno.

moj dragi, kdo pa da potem doto Florizi? je vzkliknil Sent-Andre, zasopel od osuplosti. „Jaz!“ je odgovoril Ronšrol osorno, in pogled se mu je zalil s krvjo. „Če ti ni prav — pri Kristu!“

Sent-Andre je prevzel tudi to trnjevo nalogo in zajamčil še posebej, da kraljeva naklonjenost do novega guvernerja s tem nikakor ne bo zmanjšana.

Tretja točka: Sent-Andre se zaveže izposlovati svojemu sinu Rolandu kako odlično mesto na deželi. „Velja!“ je vzkliknil maršal veselo. „Aha!“ si je dejal sam pri sebi, „brez prigrvarjanja leze v past!“ — „To službo naj bi opravljal naprimer v glavnem mestu moje provincije“, je nadaljeval Ronšrol. — „Naj bo!“ — „In to v palači guvernerja samega, tako da bi živel Roland neprestano pred njegovimi, Ronšrolovimi očmi?“ — „Naj bo tudi to!“

Četrta in zadnja točka: Našteti pogoji stopijo v veljavo točno na dan Florizine poroke z Rolandom. To se pravi, da odide Ronšrol takoj po ceremoniji nastopit svoje novo mesto. Razume se, da odputuje z gospodom guvernerjem tudi Roland. In še bolj se razume, da vzame Roland tudi svojo mlado ženo s sabo.

To je bila mojsterska taktična poteza. Ronšrol je hotel istočasno zavarovati svojo

1. Bil je pač že zadnji čas, da se je s tem delom pričelo in da se reši uboge poštno uslužbenec sedanjih lukenj, ki v higijeničnem oziru daleč zaostajajo — za luknjami znamenitih optičkih podgan.

Tiskarski škrt. V zadnjem dopisu iz Voloske-Opatije vrnili se je v članku „c. k. slovenščina“ pomota, namreč kar se tiče prebivalcev Slovencev v Volosko-Opatijskem političnem okraju. Glasiti se mora — da v tem okraju prebiva čez 22.000 (dvaindvajset) tisoč Slovencev a ne kakor je bilo vsled zlobne roke škrtarja pometeno 2200. Svoječasno so bo poročalo o teh Slovencih bolj obširno, ker to pač prilike zahtevajo.

Splošni pregled tržaških dogodkov minolega tedna.

Tržaška kronika je bila minolega tedna prokleta „suha“ na dogodkih. Nobene velike, ali vsaj večje tatvine, nobenega krvavega zločina, nobenega senzacionalnejšega dogodka, ki bi bil v stanu razgreti kronistovo fantazijo tako, da bi mogel napisati par sto vrst. Nič, izven vsakdanjih malih tatvin — par dekagramov kave ali česa drugega — v prosti luči, par običajnih pretepev in par malig nezgod, ki pa so premale in preneznatne, da bi bilo vredno pisati o njih. — (Naš poročevalec je namreč tako vnet za svoj poklic, da je od samega veselja kar ves iz sebe, če se pripeti kakšna velika nesreča, kak velik zločin, ali kaj takega, dočim je ves klavarni in nesrečni, ko so vsi drugi srečni in veseli! Op. ur.)

No, petek pa vendar in vmanjkal svoji nalogi. Saj veste, da petek igra vlogo nesrečnega dne. In to svojo vlogo je tudi minoli teden pošteno izvršil. Pomislite: **trije samonori, poskus samomora in en velik požar.**

Prvi slučaj samomora je v resnici pretresljiv. V petek zjutraj ob 4. uri je vmril — vsled kapi na možganih — v bolnišnici Peter Fonda. Ko je njegova 31 letna soproga Antonija zvedela za smrt svojega soproga, s katerim je preživela 8 let zakonskega življenja, jo je prevzela takšna žalost, da je sklenila tudi ona umreti, v to svrhu je izpila presejano množino octove kisline. Ko je nje edini, komaj 6 letni sin zapazil, da je materi zlo, je začel vpiti na pomoč, na kar so prihiteli ljudje, ki so pozvali zdravnika. Ta je skušal nesrečnici rešiti življenje s tem, da ji je izpral želodec. A bilo je prepozno, ob 4 uri popoldne je reva umrla v bolnišnici, kamor so jo bili prenesli. Otroka, zapuščenega sirota, ki mu je smrt v enem samem dnevu vgrabila ošeta in mater, so vzeli k sebi njegovi sorodniki.

Drugi slučaj je sledeči: Ob 9. uri popoldne je skočil raz okno svojega stanovalja v V. nadstropju hiše št. 31 v ulici sv. Frančiška 46 letna Elizabeta Albin. Seveda je bila nesrečnica takoj mrtva. Zapušča sopega s tremi otroci. Vzrok samomora: neozdravljiva bolezen.

22 letna Antonija Giacomini je pretrgala nit svojega še tako mladega življenja s tem, da je izpila precejšnjo množino karcinogenih kislin. Nič ni pomagalo, da jej je prihitel na pomoč zdravnik s zdravniške postaje: ob 6. uri zvečer je nesrečnica vmrila. Vzrok temu samomorje je caje prepil v družini.

23 letnega Ortenzija Finali je tudi hotela zapustiti to dolino solz s tem, da je izpila nekoliko karcinogenih kislin. Ker je pa bilo te kisline premalo, se je zdravniku, ki je prihitel k njej, posrečilo, da je zbralil vmrleti.

Na proseku je zgorela tovarna porcelane, ki je bilo last Terezije Kanc. Tovarna je zgorela pep inoma. Škode je

častihlepnost in rešiti hčer iz kraljevih kremplev brez kakršnekoli nevarnosti in brez prenaplavljenih korakov, ki pokvarijo vse, in kakršne je delal pogostoma, kadar ga je napadla ljubosumnost.

„Ah, ah!“ Nič drugega ni rekel Sent-Andre, slišavši zadnji pogoj.

„Tako bo in nič drugače!“ je dejal Ronšrol s hripavim glasom.

„Težka reč!... Vraga, vraga!... Zelo težka reč!“

Ronšrol je vstal in odrinil svoj naslanjač s takšno silo, da se je zvrnil po tleh. Popadel je Sent-Andreja za roko ter izpregovoril z divjim glasom, zroč mu tesno v oči:

„Povej kralju, da če ne bo tako, je moj trdni namen, da zakolnem lastno hčer — in to še tebe, podli petolizec in zvodnik, ki bi za deset tolarjev pehnil mojega otroka v naročje tega lumparskega veličanstva. Ali sišiš, Sent-Andre? Vse, kar sem rekel, se bo zgodilo. Drugače ubijem svojo hčer in tebe, kralju pa napravim tak škandal, da ga ne preboli niti on, niti njegovo kraljestvo!“

Sent-Andre je bil nekoliko prebledel. Zamrmral je samo:

„Daj, na tiskaj me tako in pomiri se, stara sablja... pamet ti se meša.“

14.000 Kron, in sicer 10.000 Kron na poslopu in 4.000 Kron na blaga. Tovarna je bilo zavarovana.

Ad Pregled...

Nčera, o soboto, predpolutne se je pripetila velika nesreča o ladje delnici Austro-Americane v Trstu. Pošil je namreč neki kotel in pri tem je bil smrtno ranjen 42 letni slikar Ljudevit Casoli, doma iz Trsta. Nesrečnej — ki ja pušča štiri otroke in jem, od katere je bil ločen — je umrl pol ure pojeje. — Ker smo o tej nesreči izvedeli prekasma, nismo mogli poskrbeti ja natančnejše podatke.

Prišel sem v Trst in ko sem si ogledal novo stavbo Ciril-Metodove šole pri Sv. Jakobu, ki jo izvršuje „narodno“ podjetje „Impresa costruzioni Martelanz & Co. Trieste-Barcola“ z delavci iz sosednje kraljevine sem se napotil v kavarno „Balkan“ kjer sem zapazil takoj, da vlada med patentiranimi in privilegiranimi rodoljubi nenavadno veselo razpoloženje. Živahno so se rodoljubi pogovarjali med sabo, obrazi so jim žareli veselja in mislil sem, da so morda izvojevali slovenske srednje šole v Trstu. Že sem se sam začel veseliti, kar postane razgovor živahnejši in slišal sem nekaj besed, iz katerih sem posnel, da govorijo rodoljubi o koncu „Jutra“ in da vlada radi tega tako svečano razpoloženje med njimi —

Nisem mogel več gledati rodoljubov, odšel sem ven in nasproti „Narodnega doma“ sem čital lepak, ki javlja, da „Jutro“ ni umrlo, in da kmalu zopet vstane. Tudi nekemu Italijanu je padel v oči „Jutrov“ lepak in ga je strgal, kakor bi mu to naročil kak patentirani in privilegirani rodoljub iz „Narodnega doma“ —

V kavarni „Fabris“ najdem Pluta, ki je ravno čital „Slovenec“ in se prav zadovoljno smejal.

„Kaj se pa smeješ, ko „Jutro“ pišejo nekrologe po vseh slovenskih redakcijah?“

„Saj zato se ravno smejem“, mi odgovori Plut in mi pokaže brzojav v „Slovenec“ ki pravi, da je „Jutro“ prenehalo izhajati in da je uredništvo in upravnštvo že zbežalo iz Trsta —

„Glej, glej, je pa res „Slovenec“ najbolj informirani slovenski list. Saj si vendar v Trstu, kakor vidim.“

„Seveda sem v Trstu in ravno sedaj me ljudje lože vidijo, ker imam časa dovolj in se sprehajam po mestu, posedam po kavarnah i. t. d., česar prej nisem delal in sedaj, ko „Jutro“ zopet vstane, tudi ne bom delal, ker ne bo časa.“

„Ali kaj pa ti pravzaprav misliš, ali hočeš res z vstajenjem „Jutra“ zagreniti življenje tolikim ljudem v Ljubljani in v Trstu in povsod, kjer bivajo patentirani slovenski rodoljubi?“

„Zakaj bi jim ne grenil življenja? Ali misliš, da sem tak tepec, da bi nastavljal onemu, ki me udari po desnem obrazu, še levega? O, še jim zagrenim marsikatero uro življenja, že jih bo šibalo „Jutro“, da bodo kar civilni, že ljubezni ljudje, ki sedaj morda norijo veselja, ker mislijo, da na „Jutrovem“ grobu že trava poganja —“

„Ali ti ni še dosti bojov, ali se hočeš še pripraviti s celim svetom, s cenzorjem in slovenskimi rodoljubi?“

„Nikdar mi ne bo dosti tega, ker imam svoje veselje na tem.“

„Priatelj, tvoj sotrudnik postanem zopet. Mnogi so te zapustili, ko so prišli težki časi za „Jutro“ in so šli za boljšim kruhom, zvest ti pa ostane tvoj stari

Bav-bav.“

Ronšrol je bil blede kakor prt, njegovo lice spačeno, oči zalite s krvjo; očitno je iskal psovka, a ni našel dovolj žaljivih. Če bi bil maršal izpregovoril v tem trenutku le eno dvomno besedo — veliki profos bi mu bil skočil na grlo in ga zadavil na mestu.

Pomalem se je Ronšrolu vrnila zavest. Sent-Andre je veselo salil zlati kupci.

„Bogme, kako si naenkrat v ognju! Daj, da pijem na tvojo gubernijo, na službo svojega sina in — na srečni odhod novoporočencev, takoj po poroki, pod tvojim očetovskim varstvom. Tako! Ali si zadovoljen?“

„Sent-Andre“, je vzkliknil veliki profos, „ako storiš to, mi rešiš življenje!“

„Bog mi je priča, da bom... samo če ti ne bi imel tako trde pesti!“

„Nikar ne zameri!“

„Eh, kaj je, dejal Sent-Andre, „med nama to ne šteje.“

Res je bilo tako. Zaradi stotega dela tega, kar je bil rekel veliki profos, bi bil maršal pozval vsakega drugega na dvoboj; ubil bi ga bil ali pa padel sam. Toda Ronšrol ni mogel razžaliti Sent-Andreja, kakor Sent-Andre ni mogel razžaliti Ronšrola.

Deseta ura je bila minila. Žlahtna prijatelja sta trčila poslednjikrat s kozarci.

Ljubljana-Kranjsko.

Gg. dopisnikom iz Ljubljane in Kranjske! Ker se je preselitev „Jutra“ iz dosedanje tiskarne izvršila nepričakovano in je za tako izpremembo nujno potreba nekaj dni časa, pridno se v novi tiskarni vse potrebno uradi za nadaljevanje izdaje je umevno, da je moralo izostati mnogo v teh dneh doposlanega gradiva. Da v listu samem to kratko prekinjenje ne bo preveč trpelo, se vporabi gradivo po vrsti, kakor bi bilo v slučaju nepretrgane izdaje. Za to pa prosimo vse gg. dopisnike, ki so po velikonočnih praznikih vposlali ljubljanski podružnici rokopise, nekoliko potrpljenja. — Pride vse na vrsto!

Zahvala za ganljivo posmrtnico. Naši tovariši v „Katoliški Tiskarni“ so pravzaprav največji prijatelji „Jutra“. Vselej kadar nas kaka kriza obišče, nam priskočijo takoj na pomoč. To se jim mora pustiti: čez nje ga ni, da bi znal tako lepo reklamo delati za „Jutro“. Vsaki dan teh pasjih dni so se nas spominjali. Prvi dan so jo progruntali — kdo je zdaj lastnik „Jutra“. Sicer bi bili že pred 4 meseci kaj bolj natančnega izvedeli, če bi se bili tako potrudili, kot so se zdaj. No, pa to nič ne škoduje izvirnosti in resničnosti „Slovenec“ poročil, daširavno nekateri zlobni jeziki trdijo, da je to „Slovenec“ iz zgolj škodoželjnosti do svojega v tem slučaju res „bližnjega“ še le sedaj storil. V sredo pa, ko ta „novi“ lastnik le ni še hotel zasnežiti dan pričeti z „Jutrom“, jim je kar srce pokalo, to se ve same žalosti, da je „Jutro“ vzel prvi pomladni mraz. Napisali so mu v srce segajočo posmrtnico, ki ima pa to napako, da april ni poročil „Jutra“, nego če pogledajo dve leti nazaj na izdajo prve številke, je bil to mačji in tičji sušec, in tudi to je še večja napaka, da bi bil letošnji april res vzel „Jutro“. Takih zakonov katoliška cerkev, h kateri pripadajo naši ljubi prijatelji v „Katoliški tiskarni“ vendar ne bi nikdar potrdila. Ampak to so napake, ki se tudi najbolj informovanemu dnevniku kot je „Slovenec“, lahko pripete, zlasti v dnevih take resnične žalosti, ko so „Dnevi“ in „Zarje“ izhajali brez „Jutra“. Navzlic tem napakam pa se čutimo dolžne gospodom tovarišem v „Katoliški tiskarni“ za njih preblogo sočutje tem potom izreči če ne istotako, vsaj bolj odkrito primerno zahvalo.

„Mladi inteligenti“ okoli „Dneva“ se kar očitno norčujejo iz svojih maloštevilnih čitateljev, sicer bi malo bolj pazili na to, kaj pišejo in ne bi napisali povodom smrti prof. dr. Sketa, **ki je bil rojen 1. 1852.**, da so se že celih 100 let rabile njegove čitanke v šolah! Seveda, ako mislijo ti „mladi inteligenti“ samo na „Jutro“, ne morejo misliti tudi na to, kar pišejo. Sicer „Dnevovim“ urovnikom ni zameriti, ako katerikrat pomislijo tudi na „Jutro“, ker jih vežejo z njim toliki spomini, ali v prvi vrsti bi morali vendar misliti na to, kaj pišejo, ker drugače izgubi „Dan“ še onih par čitateljev, kar jih še ima.

Dr. Pegan poročevalec naprednih listov. Čudeži se še dandanes gode. Če ne verujete, vprašajte dr. Pegana, na kak čuden način je prejel „Slov. Narod“ iz Novega mesta brzojavko o dozdnevni obsodbi 3 klerikalnih občinskih veljakov iz Črnomlja. In na kak način je isti večer isto poročilo došlo tudi „Jutru“ iz Novega mesta. Novomeščani so prepričani, da je dr. Peganova liberalna žilica zakopneta pod pokritim plaščem postati poročevalec 2 liberalnih listov. Kadar ga bo zopet tako prišlo, kot oni dan, ko so bili njegovi klienti pri novomeškem sodišču **oprosteni**, naj bo tako prijazen in naj v prid svoji lastni zagovorniški slavi poroča golo resnico. Pa tudi „Slovenec“ naj bo drugič toliko previden, da ne bo kar uvodom dr. Peganove izjave svojega somišljenika izdal, da se je podal na malo častno pot mistifikacije naprednih listov in to celo v zadnji, ki je prav lahko verjetna. Honorar, če prav smo reveži, bo g. dr. Pegan za preskrbo poročila v „Jutro“ dobil ob prvi boljši priliki.

Žrtev nesrečnega zakona in pomanjkanja. Amalija Poklaj, delavka v Zeleni jami, je ločena od svojega moža. Kot spomin na ta nesrečni zakon, je imela dveletnega otroka, katerega pa ni mogla ljubiti kot mati. Zanimarjala ga je in ga pustila stradati vsled česar je otrok obolel in postal jetičen. V tem stanju ga je oddala v bolnišnico, kjer ga je rešila smrt stradanja in pomanjkanja ljubezni tega sveta. Zdravniki so ugotovili, da je glavna krivda otrokove smrti zanemarjanje in stradanje. Vsled te izjave je sodišče mater poklicalo na odgovor. Mati se je izgovarjala da ji njena služba ni dopuščala, za otroka se toliko brigati, kot bi bila sicer rada storila. Ko pa je sodišče tudi izvedelo, da

se je mati napram znankam izrazila, da prav rada vidi, da ji otrok umre, se je razprava preložila v svrhu zaslišanja prič. Obtoženka namreč taji, da bi se bila tako izrazila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda Pisarna odvetaika g. dr. Trillerja iz kazenske zadeve „c. prot. K. 5 K.“; g. Oton Ploj, notar v Črnomlju, 20 K. iz kazenske poravnave Čemaša Čadonič iz Zilj. Gospa Vida Picikova, blagajničarka C. M. ženske podružnice v Ribnici, je poslala 14 K. za velikonočne piruhe, nabrane pri odhodnici občesposlovanega g. A. Spendeta. Gdona Tončka Zelen je nabrala v Senožcah 5 K. 16 pri pridnem lasanju dveh Mayerjev. G. Fran. Zaehrl, učitelj v Ljutomeru je poslal družbi 25 K., katere je nabrala na gostiji g. Janka Dijaka z gđe. Tiliko Rajhovo na Moti nevestina sestra gđe. Ivanka na predlog g. Jožka Rajha. Iskrena hvala!

Praktični poskusi za trčenje vlakov na dolenski železnici. Prejeli smo iz krogov potnikov po dolenski železnici: Gotovo je nekaj takih ljudi, ki bi radi videli, kako je takrat če se pri vlaknu zgodi kaka nesreča, bodisi že trčenje, ali kaj drugega. Kdor se mnogo vozi po dolenski železnici, ta na more imeti take bolezniradovednosti; za utešitev te želje je na tej progi že preveč storjenega. Posebno ob praznikih če se voziš v smeri Novomesto—Ljubljana, na tej progi vsaki trenotek lahko praktično na svoji lastni koži občutiš poskuse, kako je približno takrat, kadar dva vlaka resno trčita skupaj. Ne vemo, ali je ta proga res tako prokleta zanikarna, ali pa nekateri strojevodje ne znajo voziti. Tako je bilo na velikonočni ponedeljek posebno na postaji Grosuplje, kjer so osebnemu vlaknu pripenjali tovrne vozove, parkrat že tako lomstenje in trkanje z vozovi, da so bili potniki v opravičenem strahu, da si vse kosti polomijo. Kaj res ne bi šlo tudi na tej progi malo bolj po človeško?

Čudna obsodba izpred deželnega sodišča. Za časa lanskih volitev je posestnik Jože Tomazič iz Pijave gorice pri njegovem sosedu Antonu Škerjancu vprašal koga bo volil. Škerjanec ki pa je malo gluh in slaboumen, se je obrnil na njegovo ženo. Ta mu je povedala, da ima že napisane katere bo volil. Napisal pa je glasovnice klerikalec Terpinec. Na to jima je začel Tomazič prigovarjati naj volita napredne kandidate. Ta razgovor pa je začel zanimati tudi 12 letnega Škerjančevega sina, ki je nekoliko bolj izobražen. Rekel je proti materi: saj bomo napredno volili. Tomazič je na to odgovoril, da bo že on prinesel na papirju napisane kandidate. Od teh je Škerjanec sin brez vednosti starišev napisal nekaj klerikalnih, nekaj liberalnih kandidatov. Stari Škerjanec je šel volit, vedel pa ni nič, koga volil. Ko pride na volišče, ga županov vpraša, če gre klerikalec volit, Škerjanec mu je to pritrdil. Ko pa županov sin pogleda glasovnico, vidi, da je napisana večina naprednih kandidatov. Ker si je mislil, da jih je Tomazič dogovorno s sinom napisal, je Tomaziča ovadil. In za to je bil Tomazič obsojen na 5 dni zaporu. Ker imamo sličnih in še hujših slučajev na Dolenskem veliko, a od klerikalne strani, smo radovedni, kako bodo klerikalec obsojeni.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva Merkur v Ljubljani. Sprejme se: 1 knjigovodja, korespondent, kontorist, 1 poslovodja, 1 potnik, skladiščnik, 5 pomočnika mešane stroke, pomočnik železniške stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 3 pomočnika špecerijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 4 kontoristinj, 2 blagajničark, 7 prodajalk, 5 učencev, 1 učenk. Službo iščejo: 3 knjigovodji, 2 korespondenti, 3 kontorista, 5 poslovodja, 3 potnika, 8 skladiščnika, 24 pomočnika mešane stroke, 5 pomočnika železniške stroke, 8 pomočnika manufakturne stroke, 14 pomočnika špecerijske stroke, pomočnik modne in galanterijske stroke, 15 kontoristinj, 18 blagajničark, 22 prodajalk, 4 učencev, 3 učenk. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge proti mali odškodnini.

Ribnikar — agrarec. Ribnikarjev „Dan“ javlja v petkovi številki na uvodnem mestu, da je vlada potrdila pravila naprednega polit. društva za mokronoški okraj z naslovom „Kmečka moč“ in piše za agrare. Od kdaj je Ribnikar agrarec? Na koncu članka pravi „Dan“, da je naloga naprednih agrarnih organizacij, da postavljajo pri volitvah kmečke agrarne kandidate, iz česar bi se dalo sklepati, da Ribnikar, ki ni kmet, ne bo več kandidiral v mokronoškem okraju. Ali se bo pa delal ta podjetni mož pri volitvah kmeta, kakor to delajo razni Lampreti, Kreki i. t. d.? Pri Ribnikarju je tudi to mogoče, ker za državnozborni mandat bi bil pripravljen storiti Dolfek vse in vendar se mu ta srčna želja najbrže ne bo še tako kmalu izpolnila.

Sorški cvet obsojen zavoljo deklet. Soričan Janez Žitnik je star komaj 18 let, pa že pozna nevoščljivost radi de-

klet. Izvedel je, da sosed stari Ivan Valentinčič rad uganja burke, če ni drugače tudi še z mladimi dekleti. Tega mu pa mladi rojak iz Sorskega polja ni mogel privoščiti. Napravil si je načrt, kako bo starega moža kuriral od bolezni se šaliti z mladimi puncami. V ta načrt je posvetil nekaj svojih tovarišev, katerim tudi ni bilo vseeno, če jim stari šaljuje dela konkurenco. Konkurenco pa dela mlademu fantu vsekakor, ki se tako ali drugače peča z mladimi nositeljicami Evinoga spola. Nekoč pri izvršitvi tajnega načrta so Valentinčiča zasledili, ko je na dvorišču govoril z neko žensko. Aha, je dejal Žitnik, ga že imamo. To je zopet ena njegovih nevest. In zagnal je — o nič drugega — kot velik „halo“. Pa za Valentinčiča je bilo to dovolj. Da bi ne smel govoriti niti s svojo sestro — in ta, s katero so ga fantje dobili govoriti, je bila res njegova sestra — tega si Valentinčič ni pustil kar tako. Ubere jo za fanti. To ravno so pa ti hoteli imeti. Začeli so ga prav po katoliško kamenjati, kot so svojčas storili Judje nad sv. Stefanom. Žitnik je videl, da proti premoči vragov, tudi če so mlajši ne opravi ničesar. Stori je kar se v bližnjih slučajih sploh da storiti, zbežal je, in se s svojo sestro vred zaprl v hlev. Pa mislite, da je bilo s tem vse pri kraju? Kaj se! Fantje kot zmagovalci so pridrli tudi do vrat. Žitnik kot glavni teh sorskih cvetov pa je za likof vrata tako trdo zapahnil, da sta brat in sestra komaj prišla zopet vun. Da pa bo porednej sam okusil, kaj se pravi biti zaprt, mu je sodišče preskrbelo tri dni take prilike, pa brez — punce.

V tekočem tednu izide „Jutro“ samo v sredo, petek in nedeljo, potem začne pa izhajati zopet vsaki dan. Upamo, da bodo naši čitatelji uvaževali naš položaj in potrpežli še ta teden, potem bo pa zopet red. Na vse številne reklamacije v preteklem tednu nismo mogli posamično odgovarjati, da list celih osem dni ni izhajal v Trstu in Ljubljani smo obvestili občinstvo, da „Jutro“ ni umrlo, potem lepakov, česar drugje nismo mogli storiti.

Slovenskemu delavstvu v Trstu.

Prejeli smo:

S temi besedami, pod tem naslovom je pri nas že marsikdo jokal hlinjene solze in računal, koliko mu bodo nesle naučene in slabo občutne demagogične fraze. Zapuščeni slovenski delavec pa, ki ni imel pravih prijateljev, je veroval vsem in je vselej taval za vsemi, čeprav so ga vodili za svojimi osebnimi ali strankarskimi cilji. Siromak se je oprijemal slamice, da ne bi telebnil v globino, ki jo je v svojem naravnem občutku slutil v temi, ki ga je obdajala.

Vse, kar je takemu životarjenju sledilo, je bilo naravno in neizogibno. Stavba, ki nima solidne podlage, se mora prejalisti zrušiti — človek, čegar duh, volja nima svoje moralne, iz prepričanja in z ukom obogatelega razuma izvirajoče moči, tudi nima mirnega razvoja in vsaj zase doslednega življenja. — Ker denašnji ustroj družbe hote ali nehoti odteguje širše mase od globljega in temeljitejšega pouka, potrebnega za vsakdanje življenje, so vsi taki oddvani in zapostavljeni sloji primorani in opravičeni, da si sami izpolnjujejo vozeli svojega znanja, kolikor to pač morejo.

Pravičnika, ki ni zatajil samega sebe in svojih, od gotovih prilikah pridiganih idealov, morajo iskreno veseliti pojavi, ki kažejo, da se začenja počasi in polagoma v vseh slojih vzbujati hrepenenje po izobrazbi, po znanju, po luči, resnici in pravici. Zlasti pa mora taka prikazen vzradostiti vsakega poštenega Slovenca, narodnjaka in rodoljuba in — človekoljuba.

Pretekle dni smo se pa morali res čuditi, ko smo videli, kaka nevolja je nastala v tržaskih raznih „delavskih“ krogih nad ustanovitvijo „Slovenskega delavskega izobraževalnega društva“. Vse mogoče vzroke o veliki nepotrebnosti takega društva so si izmišljali, v dva lista so se hodili jokati iz same ginjenosti polne „ljubezni“ do delavstva in, kajpada, njihove večje izobrazbe; obenem so pa kleli rojstvo izobraževalnega delavskega društva ... delavci, ki niso slepi, so mogli videti, kako so se njihovi skrbni „prijatelji“ slačili do srajce pred njihovimi očmi. Spoznali so, kako nevšečen je raznim oficijoznim in poloficijoznim ljudem vsak samostojen korak, ki ga napravi delavstvo po svoji samobitni veri in lastni volji, a brez blagoslova in dovoljenja vsiljenih generalov.

Dasi so lili tiste hinavske solze značilne za naše razrovane in desolatne tržške, zlasti delavske razmere, so bile vendar vsaj kolikor količino tragikomične. Neumno žalosten je bil vzrok tistih prosk, smešno pa tisto slepomišljenje in prisiljeno skrivanje resnice, ki je vendar vsem znana. Žalostni junak, — ki je prvi hripavo zavekal in „skrbno“ podvomil, „jeli bi bilo potrebno“

„Delavsko izobraževalno društvo“, se je pošteno potrudil, kakor mu je bilo pač ukazano, da bi se pohvalil, kakor mu je bilo pač ukazano, da bi se pohvalil, koliko društvo se že poti v Trstu za zvečanje delavske izobrazbe. Kako sitno se mu je tisti poskus „posrečil“, vemo pač vsi, ki smo se čudili tistim „nepobitnim“ dokazom. Pozabil je samo še povedati, kako rigorozno vsprejemno „izkušnjo“ mora napraviti tisti, ki hoče biti sprejet v gotovo narodno in prosvetno društvo, ki misli, da sme sprejemati samo gotove, „boljše“ ljudi. O taki izkušnji bi nam vedel povedati tisti krojač, ki so ga nekje menda zavrnili zato, ker je bil pač samo krojač. Seveda se ne mislimo zaletavati v vsa društva, ker predobro vemo, da je njihov smoter po svoje tudi lep in dober; tudi generalizirati bi ne hoteli slučajne, ki so se že kdaj prej zgodili — pribiti pa vendar smemo klikovstvo, ki bi se rado še bolj ugnezdilo.

Kratkoma: naš delavec je bil glede izobrazbe od nekdanj zelo daleč za mejo, ki bi jo bil že davna ukajoč prekoračil, če bi mu ne bili zmerom goljufivo predstavljali mejnikov v njegovo škodo.

Znamenja pa kažejo, da se bo tudi glede tega začelo počasi zboljševati. Delavec je začel nvidevati, da mu je bolj treba najprej duševne izobrazbe, ki mu bo omogočala pot na strokovnem, delavsko-socialnem polju.

Kakor pravijo, so delavci sami ustanovili svoje izobraževalno društvo in sami si hočejo pomagati do tega, česar dozdaj drugod niso mogli doseči. Vedo pa tudi, da je bila njihova namera že zato prava, ker vidijo, kako so se dali nekateri, ki se bojijo za svojo hegemonijo zbegati.

Naposled so pa tudi še spoznali, da je vendarle res tisto šepetanje, namreč, da bi gotovim ljudem bilo najbolj všeč, če bi ostalo vse lepo pri starem in po domače: nič, kakor doslej.

Naše skromno mnenje je, da naj delavci poslušajo tiste, ki jim bodo govorili resnico, neprikrito in neolepšeno, kruto resnico, da je le resnica. Skupna trdna vez jim bo potem omogočala odločitve, ker bodo po pouku in znanju prišli do gotovosti. Zakaj rodilo se jim bo spoznanje in jim bo odprlo oči, da bodo videli, okrepli se bodo ob vreleu znanja in resnice in bodo spoznali in bodo močje, celi in krepki, in bodo hodili po poti, osvetljeni po luči prosvete.

K zgradbi belokranjske železnice.

Novomesto, 11. aprila.

Pred kratkim so pričeli na nekaterih oddelkih z delom. A kakšno je to delo? Dvajset sestrskih delavcev, ki so jih primorali, da so za večino izsiljeni denar kupili lopate, in delovodja, nekaj radovednih gledalcev, to je vsa slava začetka belokranjske železnice. V celoti pa delo še počiva, dasi je zadnji zavlačevalni rok že potekel. Podjetniki so baje sklenili, da puste delavce do skrajnosti izstradati, ker bodo potem — ceneji. Škandalozno plačani pa so že zdaj nastavljeni delavci, po 2 K 40 v k večjem 2 K 60 v na dan. In s tem naj radi dolgotrajnega čakanja do skrajnosti izsesani delavci žive pri taki draginji, kot je zdaj na Dolenjskem.

Po večini pa so se delavci preveč naveličali čakanja in so od vseh vetrov kakor so pred mesecem prišli, se zopet razšli. Ako je vodstvo podjetništva za uravnavo Ljubljanske znalo količkej pametno izrabiti ta ugodni položaj, naj si sedaj oskrbi brezposelnih delavcev. Pozneje ko se bo delo moralo vendar pričeti na celi progi in ko tudi povsod drugod dela dovolj, bo delavskih moči težje dobiti.

Novomeščani se smejejo „Slovenec“, ki tako pridno pomaga udrihati po izkoriščevalcih delavstva. „Slovenec“ se hoče očevidno delavcem prikupiti, pri čemer pa pozabi, da tolče samega sebe po zobeh. Kajti „Slovenec“ je bil, ki je začel prvi s svojo reklamo za klerikalne zasluge pri vresničenju tega projekta ter s tem izvajal delavstvo na Dolenjsko še ob času, ko dela niti oddana niso bila. Ob enem pa tolče po glavi svojega zvestega pristaša podjetnika Lončariča, ki se najbolj norčuje iz sestršanega delavstva. Če je „Slovenec“ pri svojem udrihanju na zavlačevanje dela na vse to pozabil, je vreden obžalovanja, v nasprotnem slučaju pa zasluži priznanje in to tem večjega, čim bolj mu zamerita njegova pristaša Lončarič in dr. Šušteršič.

Ali da smo odkriti: veliko krivi te bede so delavci sami. Vsaj dolenjsko ljudstvo napram revežem nima zaprtega srca, rado je po svoji moči pomagalo in podpiralo brezposelne delavce. Ti pa namesto da bi izprošeni, večkrat tudi naravnost izsiljeni denar vporabljali za najnujšje potrebe za streho in kruh, podpira le trgovce z šnopom dvomljive vrednosti. Niso redki slučajji ko do skrajnosti vpijanjeni delavci prilo mastijo ob pozni nočni uri, ko se prebivalci že spravljajo k počitku, v hiše ter v izse-

ljevalnem nastopu zahtevajo da se jih prenoči. Zdaj si predstavljajte položaj ondi, kjer je v celi hiši ena sama ženska z malimi otroci doma, če dobi tak obisk, pred katerim se celo moški boje. Ravno če hočemo biti res odkriti prijatelji delavstva, mu ne smemo dajati potuho za take nastope od strani nekaterih, ker taki elementi diskreditirajo druge poštene tovariše, katerim se potem istotako zapirajo vrata, tudi če so res pomoči potrebni. Kakor vsaka pošena mati, ki res ljubi svojega otroka, ravna za to, ker ji je otrok pri srcu, mora gledati na to, da z lepo besedo in če ta več ne izda, tudi z ostro, skuša odpraviti slabe otrokove lastnosti, tako naj bi tudi vsi prijatelji delavstva iste svarili pred razvadamami in nepoštenim dejanjem. Le vpiti o sestradanem delavstvu, le metati kamenje na podjetništvo kot krivca teh razmer, žalostnega položaja ne bo izboljšalo. Nasprotno, še poslabša ga. S takim polovičarstvom se ogenj gasi s — petrolejem.

Naj bi delavstvo vpoštevalo v njih lastno korist sledeči le njim samim dobrohotni nasvet:

Kar vas je, ki se le nameravate iti iskat dela k tej železnični zgradbi, počakajte raje, da se bo delo res splošno in resno pričelo. Nikar ne hodite preje od doma! Pomislite, da je oa stotine vaših tovarišev, ki so pri sem doli brez vsake gotovosti na zaslužek.

Vi pa, kar vas je že tukaj, ne zapravljajte še tiste bore novce, ki si jih izprosite za kruh, ali ki jih ob beraški plači zaslužite! Ne zapravljajte še to kar dobite edino le za šnops! Namesto po cele litre te strupene pijače, kupite si raje kruha in domače hrane! Ne nadlegujte domačinov s silo in grožnjami in pri vsem tem še pijani kot živina. Kdo naj popolnoma pijanemu človeku verjame, da potrebuje pomoči? Kdor ima toliko denarja, da se do skrajnosti vpijani, temu ne more biti sila da kruh in če mu je, tak ne more biti vreden usmiljenja ker pijanec sam sebi noče dobro in ker je mnogo drugih res pravih revežev, ki si ne morejo privoščiti niti požirek poštenega vina, kaj še le cele steklenice prokletega jerušar.

In treba vam je, da se organizirate. Vsi slovanski delavci bi morali tvoriti eno organizacijo, ki naj obsega število tovarišev na celi progi. Organizacija vblazuje srce in duha, krepi zavest skupnega boja za skupen cilj. Kot organizirani, koliko lahko dosežete! Zdaj pa je tako, da nekateri za vsak vinar gredo se pomijati za delo, drugi pa raje stradajo, kot bi šli za tako sramotno plačo delat. To pa rodi sovražstvo med delavci sami, namesto da bi bili eden za vse, vsi za enega, se med seboj črtijo in pretepajo.

Da, delavci, vi sami ste veliko krivi svojega žalostnega položaja. Kot odkriti prijatelji, ki vam želimo le najboljše, vam

to bridko resnico povemo naravnost v obraz ker vemo, da treba gnojno rano operirati, le z ostrim nožem, če se hoče obvarovati razširjenj gnilobe po celim telesu.

Vbogajte nas in dobro bo za Vas!

Izdajatelj glavni in odgovorni urednik MILAN PLUT.
Tiska tiskarna BRUNNER & Co. v Trstu.

Urar ***
Augustin Höltl

ul Stadion 35

prodaja vsakovrstne ure in srebrne in „double“ verižice. — Sprejema vsakovrstne poprave.

Odlikovana pekarna in slaščičarna

Vinko Skerk - Jrst

Via Acquedotto št. 15. - Podružn.: Via Miramar št. 11

Trikrat na dan svež kruh.

Prodaja vsakovrstnih biskotov, posebno za čaj in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, kroat in vse predmete za peči. Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemna vina in likerji v steklen. Brezpl. postrežba na dom. Kruh in slaščice se izdeluje higieničnim električnim strojem.

ALOJZIJ POVH

slovenski urar

Trst — Via del Rivo 26.

Dveletno jamstvo, popravila, obisk na dom, zlato, dragulji po nizki ceni.

Priporoča se

FRAN KUKANJA

čevljar

Via Pierluigi da Palestrina 3. prtl.

Obuvala vseh vrst za moške, ženske in otroke po nizki ceni.

Specijaliteta: Obuvala za bolne noge. Popravila.

PODRUŽNICA

LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani — Podružnica v Gorici, Celovcu, Sarajevu, Splitu in Celju.

Delniška glavnica K. 8.000.000.

Rezervni zaklad K. 800.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in-vse vrste denarja. Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi 4 1/2 %

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

VYDROVA
TOVARNA
HRANIL
PRAGA-VIII

„VYDROVKA“

ta dobra žilna kava.

otroška moka, oblati in drugi

izdelki edino svoje vrste.

Časopis „Domači Prijatelji“ — Zahtevajte cenik.

POZOR! Skladisce se nahaja v prvem nadstropju.

POZOR! Skladisce se nahaja v prvem nadstropju.

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblek

Velika izbira letnih in zimskih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti — Specijaliteta v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. — Najzmernejše cene.

Adolf Kistoris - Trst

Ul. S. Giovanni št. 16, I. nadst., zraven „Buffet Automatico“ Tel. 251, Rim. II.

Ponte della Fabbra 2. Via Poste nuove 5.

Prepričajte se, obiščite velike zaloge

MARIA SALARINI

Ponte della Fabbra (vogal via Torrente) - Filialka „Alla città di Londra“

Bogata izbira,

obleke za moške in dečke, kostumi za otroke, močni jopiči, Paltò, Raglani in kožuhi. Vestalje za delo in na domu, Delavske mondure, tirolski loden, pravi angleški impermeabili

Sukna domača in tuja.

Izvršujejo se naročila po meri in po najnovejših modernih modah elegantno in natančno

Cene brez konkurence.

Velikanska zaloga izgotovljenih oblek
za moške, ženske in otroke

BOHINEC & C.

Ul. delle Torri 2 — TRST — Ul. S. Lazzaro 17

(za cerkvijo S. Antona novega)

Velikanska zaloga vsakovrstnih najmodernejših oblek, površnikov, dežnih plaščev i. t. d. i. t. d.

Najnižje stalne cene.

Obleke po meri od K 50.— naprej.

Najnovejši nakup dobrega blaga.

Solidna in točna postrežba.

Tomaž Zadnik

trgovec in mesar

ima na razpolago v svoji mesnici na trgu S. Giovanni št. 6 v Trstu goveje, telečje in jančje meso prve vrste, po najnižjih cenah. — Priporoča se slav. občinstvu za obilno vdeležbo.

Vekoslav Plesničar

TRST — Ulica Giulia 29 — TRST

Trgovina z vsakovrstnim jestvinskim blagom. razpošilja blago v mestu franko na dom in na deželo po dogovoru.

Postrežba točna in solidna - Konkurenčne cene

Izvenredno darilo 1.040.000 kron (Miljon in štirideset tisoč kron). Pri spodaj navedeni tvrdki, dobi vsak, za vsakih 5 kron nakupljenega blaga, popolnoma zastoj listek, s katerim je deležen pri žrebanju dobitkov, ki znašajo skupno K 1.040.000 v gotovini, s srečkami, katere so založene v banki (Banca di Credito Popolare) v Trstu. Pomladanska in letna sezona.

Stara in dobro znana slovenska trgovina

Ferd. Dobaušek - Trst

ulica Glosuè Carducci 11,

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Najkonvenientnejši v Trstu.

Bogata izbira moških oblek najelegantnejšega kroja, solidnih in po jako ni kih cenah od K 16.— do K 60.— v najnovejših barvah in vzorcih, kakor tudi črnih in modrih. Sprejemajo se naročila oblek po meri. Vsak dan novi dohodi blaga.

Trgovina z delikatesami

in BUFFET CLANCICH

Ul. Torre bianca 32 - TRST - Ul Torre bianca 32

in švima Santorio št. 4.

Potreže svoji klijenteli po najzmernejših cenah (vsakovrstni salami in slanina, klobase svi in razne delikatese).

Toči Dreherjevo pivo ter bele in črna istrska in dalmatinske vina.

RESTAVRACIJA

ALLA STAZIONE

Trst, trg pred juž. kolodvorom 3
(Nasproti južnega kolodvora).

Priporoča se slavnemu občinstvu in potnikom,

ki potujejo skozi Trst za obilen obisk.

Toči se izvrstno pivo in vino prve vrste.

DOBRA KUHINJA — POSTREŽBA TOČNA

CENE ZMERNE

Lastnik Anton Andrijančič,
bivši vratar hotela „Balkan“.

Svoji k svojim!

Največja edina slovenska tvrdka

Križmančič & Breščak - Trst

ulica Nuova 37

priporoča slavnemu občinstvu

svojo ogromno zalogo manufakturnega blaga

Najzmernejše cene. Točna postrežba. — Prevzame se delo po naročbi.

Stvari ki ne ugajajo sa zamenjajo takoj. - Angleško volneno blago za ženske obleke, alpagas in različne štofe za bluze in vsakovrstne tkanine volnene v največjem izboru. Perkali, zefirij, panama, satin, oksford in najrazličnejše bombažasto blago. Vsakovrstno telesno, namizno in posteljno perilo. Blago za moške obleke: volneno in bombažasto. - Odeje bombažne in volnene, pogrijujala za postelje, zavese, preproge, volna in žima.

Vsaka drobnarija za šivilje in krojače.

Svoji k svojim!

Vzorci gratis in franko!

Vzorci gratis in franko!

NOVO POČREBNO PODJETJE

Prevoz mrličev na vse kraje

TRST — Corso štv. 47 (vogal Piazza Carlo Goldoni) — Telefon 14-02.

Zastopstva v Nabrežini, na Opčinah in pri Orehu (Noghere), in v Miljah z razprodajo pogrebnih predmetov.

Vozovi z bogato opremo od najenostavnejših do najbolj luksurijoznih. — Krasna izbira vencev iz umetnega cvetja, bisercov in porcelane. — Zaloga pravovrščenih sveč lastnega izdelka s prodajo na drobno in na debelo. Vsi pogrebnih predmeti so stalno na izbero. — Stalne cene brez konkurence, postrežba točna, splošno pohvalna. — Nočna naročila se sprejemajo v zalogi, ulica Tesa štv. 31, — Telefon. 14-02.

JOSIP SKUBICH

ima na razpolago

veliko izbero obuval

za gospo, gospode in otroke najmodernejših oblik

Moški čevlji	od K 12 do K 21
ženski nizki	" " 9 " 19
visoki	" " 12 " 24
otroški čevlji	od št. 20 do 25, K 3.80 do K 4.50
" " " "	26 " 28, " 3.50 " 9.50
" " " "	29 " 34, " 8.— " 9.50

Romeo Doplicher

trgovina s klobuki

TRST — Corso štev. 30 — TRST

Prodaja klobuke prvih tovarn, posebni izbor trdih angleških klobukov Velka zaloga čepic za popotnike in športnih.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: K 700.000